

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Viite Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan vastinepyyntö E-kirjeestä 34/2020 vp (Komission ehdotukset täytäntöönpanoasetuksiksi EU:n yhteisen maatalouspolitiikan sääntöjen joustavoittamiseksi koronaviruspandemian aiheuttaman tilanteen vuoksi) annettuihin lausuntoihin

Asia Maa- ja metsätalousministeriön vastine

Maa- ja metsätalousministeriö on vastaanottanut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan edellä viitteessä mainitun lausuntopyynnön. Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa vastine ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Taustaa

Komissio on antanut yhteensä kolme ehdotusta täytäntöönpanosäädöksiksi EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) sääntöjen joustavoittamiseksi uuden koronaviruksen aiheuttaman tilanteen vuoksi. Hakuaikojen joustavoittamista koskeva asetus on julkaistu 7.4.2020 ((EU) 2020/501) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0501&from=FI>

Komissio on antanut 9.4.2020 päivitetty ja lopulliset versiot E-kirjeessä 34/2020 vp kuvattuihin asetusluonnoksiin maksujen ja valvonnan joustavoittamisesta. Merkittävimmät muutokset aiemmin esillä olleisiin luonnoksiin, joista on annettu E-kirje 34/2020 vp eduskunnalle, ovat kuvattuna alla.

Maksujen joustavoittaminen (DS/CDP/2020/03, Ref. Ares(2020)2000602 - 09/04/2020)

Ei muutoksia E-kirjeessä 34/2020 vp todettuun.

Valvonnan joustavoittaminen (DS/CDP/2020/04, Ref. Ares(2020)2000688 - 09/04/2020)

Ei muutoksia merkittävimpään asiaan eli paikan päällä tehtävän valvonnan määrin edelliseen vähennykseen (3 % pinta-ala – ja eläinperusteisissa tuissa ja 0,5 % täydentävissä ehdoissa) nähden. Normaalit valvontamäärät edellä mainituissa ovat 5 % ja 1 %. Lopullisessa asetuksessa on tuotu esiin, että eläinvalvonnan on katettava myös 3 % eläimistä.

Jos merkittävä virhemäärä vuonna 2020 edellyttäisi komission asiakirjojen mukaan valvonnan lisäystä seuraavalle vuodelle, sitä ei tarvitse toteuttaa. Vuoden 2019 merkittävästä virhemäärästä johtuva valvonnan lisäys on toteutettava vuonna 2021. Sama vaatimus koskee sekä tukijärjestelmiä että täydentäviä ehtoja.

Paikkatiedon sisältävien valokuvien käyttömahdollisuus näyttäisi olevan mahdollista, vaikka Suomen järjestelmää ei ole validoitu, mutta asia tulee vielä varmistaa komissiolta.

Asetuksista 14.4.2020 suoritettu äänestys

Asetusluonnoksista äänestettiin 14.4.2020 kirjallisessa menettelyssä. Maa- ja metsätalousministeriön käsityksen mukaan erittäin nopea käsittelyaikataulu on sinänsä perusteltu poikkeustilanteessa.

Suomi ***pidättäytyi äänestyksestä valvontaa koskevan asetuksen osalta*** osoittaakseen näkemysensä siitä, että asetuksessa olisi tullut mennä pidemmälle valvonnan helpotuksissa kuin mihin komissio eteni. Ennakoita koskevan asetuksen Suomi hyväksyi äänestyksessä.

Maa- ja metsätalousministeriö odottaa komissiolta komitean puheenjohtajan lähettämää pöytäkirjaa, josta ilmenee äänestyksen tulos. Tulos on kuitenkin todennäköistä sellainen, että komissio hyväksyy ehdotuksen täytäntöönpanosäädökseksi, koska asetusta vastustavaa määräenemmistöä ei ole tiedossa.

E-kirjeestä 34/2020 vp annetut lausunnot

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle ovat antaneet lausuntonsa Ruokavirasto, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. ja ympäristöministeriö.

Maa- ja metsätalousministeriön vastine annettuihin lausuntoihin

Ruokavirasto: Ruokaviraston lausunnossaan esittämistä laajempien joustojen tarpeesta maa- ja metsätalousministeriö on samaa mieltä. Maa- ja metsätalousministeriö onkin Ruokaviraston kanssa yhteistyössä tuonut Ruokaviraston lausunnossa kuvattuja seikkoja esiin komissiolle toimitetuissa asetuseräluonnoksissa koskevilla kommentteilla.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.: Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että SLC puoltaa valtioneuvoston kantaa joustoista, jotka on esitetty E-kirjeessä 34/2020 vp. SLC viittaa vihannes-, peruna- ja hedelmäalan kulutustottumusten muutokseen, miltä osin maa- ja metsätalousministeriö on myös huolissaan komission toimien riittävydestä. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että komission tulee seurata tilannetta, maatalousmarkkinoita ja elintarvikeketjun toimintaa tarkasti ja ottaa tarvittaessa nopeasti kriisi- ja/tai poikkeustoimenpiteitä käyttöön sekä yhteisen maatalouspolitiikan että elintarvikemarkkinoiden toimivuuden takamiseksi. Viherryttämiseen kuuluvan ekologisen alan (EFA) osalta myös maa- ja metsätalousministeriö pitää tärkeänä, että komissio antaa mahdollisimman pian asetusmuutoksen, jolla viherryttämistukeen annetaan tarvittavia poikkeuksia, vähintään mahdollisuus korjata satoa viherryttämistuen ekologiselta alalta. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että nykyinen maaseudun kehittämisohjelma tarjoaa jo tällä hetkellä toimenpiteitä, jotka tuovat helpotusta maataloustuottajille ja jotka auttavat tilan kehittämisessä koronatilanteessa. On kuitenkin todettava, että lisävaroja ei ole nyt ohjelmaan saatavissa ja osassa toimenpiteitä varat on jo sidottu. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että voimassa oleva elintarvikemarkkinalaki (1121/2018) säätelee elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtävistä, joihin kuuluu markkinoiden toimivuuden ja sopimuskäytäntöjen seuraaminen. Luonnonvarakeskus (Luke) puolestaan seuraa markkinoilla määräytyviä hintoja.

Ympäristöministeriö: Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että ympäristöministeriö puoltaa valtioneuvoston kantaa joustoista, jotka on esitetty E-kirjeessä 34/2020 vp.